

8. Een koning naar Gods hart

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren meer over David en zijn levensloop: van herdersjongen tot koning.
- De kinderen leren dat er verschillende soorten koningen zijn: strijders en herders.
- De kinderen ontdekken hoe God naar mensen kijkt: God oordeelt niet op uiterlijke kenmerken, maar Hij kijkt naar de binnenkant en ziet wie mensen echt zijn.
- De kinderen leren hoe God een koning graag ziet: als iemand die zorgt voor zijn volk, zoals een herder zorgt voor zijn schapen.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

Deze bijeenkomst gaat over koning David. Zijn geschiedenis is te vinden in het Oude Testament, in 1 en 2 Samuel en 1 Koningen. David was na Saul de tweede koning van de Israëlieten. Hij is veertig jaar koning geweest.

David was de jongste van acht zonen van Isai. Het was zijn taak om de schapen en de geiten te hoeden. Een gevaarlijk baantje, vanwege de wilde dieren; maar ook een baan zonder aanzien. David werd op jonge leeftijd tot koning gezalfd door de profeet Samuel. Maar het zou nog jaren duren (tot de dood van Saul), voordat hij daadwerkelijk koning werd.

Over David zijn veel verhalen opgeschreven. Dit zijn echter niet allemaal heldenverhalen. Vooral zijn voorliefde voor vrouwen (hij had er vele) werd afgekeurd. Bekend is het verhaal over hoe David de getrouwde vrouw Batseba verleidde en vervolgens haar man Uria de dood injoeg. Toch was David een koning naar Gods hart. In tegenstelling tot zijn voorganger Saul, kreeg David na het begaan van zijn fouten berouw en vroeg God om vergeving. David bleef God trouw en God bleef David trouw.

David heeft veel veldslagen geleverd. Israël was toen een koninkrijkje tussen vele koninkrijken. Oorlogen tussen deze volken waren eerder regel dan uitzondering. Het was David die Jeruzalem tot hoofdstad van Israël heeft gemaakt: met een eigen hoofdstad konden de Israëlieten zichzelf op de kaart zetten tussen al die andere volken. Ook heeft hij de ark van het verbond naar Jeruzalem laten brengen. Davids grootste wens was om een tempel voor God te bouwen, maar hij kreeg daarvoor geen toestemming van God vanwege zijn bloedige veldslagen. Zijn zoon Salomo bouwde de tempel uiteindelijk wel.

David was een muzikale man. Als jongeman speelde hij al op zijn harp voor koning Saul, die aan depressiviteit leed. Ook staan veel Psalmen op naam van David.

Koning David is verbonden met de term 'Messias'. De Messias is iemand die vrede en gerechtigheid in de wereld zal brengen. De Messias is niet alleen de verlosser van Israël: Zijn boodschap is bestemd voor alle mensen. Volgens de overlevering zou de Messias een afstammeling van David zijn (Jeremia 23: 5). In de evangeliën wordt Jezus de Messias genoemd. Meerdere keren wordt Hij in verband gebracht met David. Zo werd Jezus door de blinde Bartimeüs "zoon van David" genoemd. En vlak voor Jezus' geboorte moesten zijn ouders naar Betlehem, de stad van David, omdat Jozef een afstammeling was van David.

VOORBEREIDING

Persoonlijke voorbereiding

Neem de achtergrondinformatie bij dit programma goed door. Daarnaast is het wenselijk om je persoonlijk voor te bereiden op deze bijeenkomst. Zo word je zelf ook 'materiaal' voor de bijeenkomst met de kinderen. Hiervoor kun je de volgende vragen gebruiken:

- Waar moet je aan denken bij het woord 'koning'? Is dat positief of negatief gekleurd? Welke verschillen zie je tussen koningen in de Bijbel en koningen en koninginnen in onze tijd?
- Lees 1 Samuel 17. Wat voor gevoelens roept dit verhaal bij jou op? Wat vind je mooi en wat niet? Zijn er dingen die je niet begrijpt.
- God ziet niet alleen uiterlijke eigenschappen, bijvoorbeeld dat iemand groot is of een knap gezicht heeft. God kijkt juist naar innerlijke eigenschappen. Hij ziet wie je echt bent als mens. Wat zou God bij jou zien dat mensen niet (zo snel) zien?
- Wat zou je met de kinderen kunnen en willen delen over dit onderwerp?

Praktische voorbereiding

Geef de kinderen zo mogelijk een kopie van werkblad 8.1 mee vóór de bijeenkomst. Vraag hun dan om het werkblad thuis in te vullen. De opdracht staat op het werkblad. Het ingevulde werkblad zal besproken worden tijdens de bijeenkomst, dus geef duidelijk aan dat de kinderen het dan weer moeten meebrengen.

Het is echter ook mogelijk om het werkblad gewoon te laten invullen tijdens het programma (zie *Verkenning*).

Verzamel ongeveer zes verschillende afbeeldingen die samen het verhaal van David en Goliath uitbeelden. Kopieer bijvoorbeeld afbeeldingen uit de *Kijkbijbel* of print afbeeldingen van www.thebricktestament.com (vul als zoekterm "Goliath" in).

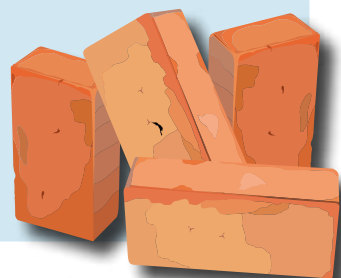
BENODIGDHEDEN

Vooraf

Hieronder vind je een opsomming van alles wat je nodig hebt voor deze bijeenkomst. Zorg ervoor dat je ruim voor het begin van de bijeenkomst klaar bent met alle voorbereidingen. Zo heb je alle tijd om aandacht te besteden aan de kinderen wanneer zij binnenkomen.

Benodigheden

- Kopieën van alle werkbladen voor alle kinderen (werkblad 8.1 mogelijk van tevoren meegegeven, zie VOORBEREIDING);
- Een grote kaars en iets om deze mee aan te steken;
- Voor ieder kind een waxinelichtje;
- Pennen;
- De afbeeldingen van David en Goliath (zie VOORBEREIDING);
- Een flap-over met stiften;
- Eventueel een grote stoel als 'troon'.

PROGRAMMA

5 minuten

Opening

Heet de kinderen van harte welkom. Vertel dat het vandaag gaat over koningen en in het bijzonder over één koning: een koning naar Gods hart.

Zet de grote kaars op tafel en geef ieder kind een waxinelichtje. Steek de grote kaars aan. Vraag de kinderen om daaraan hun waxinelichtjes aan te steken en dan een woord te zeggen dat past bij God, bijvoorbeeld 'liefde'. Als een kind geen nieuwe woorden kan bedenken, mag het ook herhalen wat een ander kind al heeft gezegd.

10 minuten

Verkenning

Als je werkblad 8.1 van tevoren aan de kinderen had meegegeven (zie VOORBEREIDING), vraag hun dan om het ingevulde werkblad er even bij te pakken. Had je werkblad 8.1 niet van tevoren uitgedeeld, doe dat dan nu. Deel pennen uit en vraag de kinderen om de opdracht op het blad ter plekke uit te voeren.

Ga met de kinderen in gesprek over wat ze hebben aangekruist. Welke eigenschappen en voorwerpen horen volgens hen bij een goede koning? Ze mogen ook woorden noemen die ze zelf hebben bedacht. Schrijf hun antwoorden op een flap-over. Praat met elkaar over de antwoorden en de eventuele verschillen.

20 minuten

Verdieping

Herinner de kinderen eraan dat het vandaag gaat over één koning in het bijzonder, een koning naar Gods hart. Vraag de kinderen: hoe zou God een koning graag willen zien? Welke eigenschappen moet hij hebben?

Vertel dat het volk Israël graag een koning wilde hebben om hen te besturen, net als andere volken om hen heen. Ze waren vergeten dat God eigenlijk hun Koning was. De Israëlieten hadden wel een profeet. Dat is iemand die namens God spreekt. Zijn naam was Samuel. Hij vertelde namens God wat de mensen moesten doen. Maar Samuel was oud geworden en zijn zonen waren oneerlijk en daarom niet geschikt als opvolger. De Israëlieten kwamen op een dag bij Samuel en vertelden hem dat ze graag een echte koning wilden. Samuel zag dat niet zo zitten: God was toch hun Koning? Maar God zei tegen Samuel dat de Israëlieten zouden krijgen waar ze om vroegen: Hij zou een koning voor hen uitzoeken. Zo werd Saul de eerste koning van Israël.

Vertel dat in de Bijbel staat dat Saul een lange, goedgebouwde jongeman was, die met kop en schouders boven iedereen uitstak (1 Samuel 9: 2). Hij hield van vechten en oorlog voeren. Maar hij vergat God en deed dingen die God niet wilde. God was erg teleurgesteld in de eerste koning. Er moest dus een nieuwe koning komen: een koning naar Gods hart. God had al iemand op het oog: David, de zoon van Isaï. David was een herdersjongen. Hij was heel anders dan Saul. Saul was als koning een strijder. Hij hield van geweld. Maar David zou voor zijn volk zorgen zoals een herder voor zijn vee. Net zoals David eerst voor zijn dieren zorgde en hen beschermde tegen gevaar, zo ging hij nu voor de mensen zorgen, zodat ze genoeg te eten en te drinken zouden hebben en veilig zouden zijn.

Vraag of de kinderen weleens hebben gehoord van het verhaal hoe David de reus Goliath versloeg. Leg de verzamelde afbeeldingen van David en Goliath in willekeurige volgorde op tafel. Vraag de kinderen om deze in de goede volgorde te leggen. Laat hen vervolgens zelf aan de hand van de afbeeldingen het verhaal vertellen. Corrigeer en vul aan waar nodig.

Vraag de kinderen wat de verschillen zijn tussen koning Saul en koning David. Noteer hun antwoorden op de flap-over. Geef zo nodig enkele voorbeelden (Saul is groot, David is klein; Saul vergeet God, David leeft met God; Saul is een strijder, David is een herder, enzovoort). Verwijs zo nodig nog eens naar werkblad 8.1: welke voorwerpen en woorden zouden bij koning Saul passen en welke bij koning David?

20 minuten

Verwerking

Vertel de kinderen dat David op een bijzondere manier tot koning werd geroepen. David had zeven broers. Samuel had van God te horen gekregen dat hij naar Isaï moest gaan omdat een van zijn zonen koning zou worden. God zou hem aanwijzen. Samuel kwam bij Isaï en vroeg hem om zijn zonen te roepen. Er kwamen zeven jongens. Samuel zag eerst Eliab, de oudste zoon. Hij was groot en sterk. Hij zou wel de nieuwe koning worden, dacht Samuel. Maar dat was niet zo. Geen van de zeven zonen was geschikt volgens God. Samuel vroeg Isaï of hij nog meer zonen had. En ja, er was er nog één: David, de jongste. Hij was bij de schapen en de geiten in het veld, want hij was herder. Isaï liet zijn jongste zoon halen. En toen Samuel David zag, wist hij dat David de nieuwe koning zou worden: een koning naar Gods hart. God had tegen Samuel gezegd: "De mens kijkt naar het uiterlijk, maar de HEER kijkt naar het hart" (1 Samuel 16: 7, NBV).

Vraag de kinderen wat God hiermee zou bedoelen. David, de jonge, onaanzienlijke herdersjongen, wordt door God verkozen boven al zijn oudere en sterkere broers. Want God ziet in David de eigenschappen die Hij in een koning wil hebben. God wil een koning die als een herder zorgt voor zijn volk. Deel kopieën van werkblad 8.2 uit en laat deze invullen door de kinderen. Bij deze werkvorm hoeft geen gesprek gevoerd te worden.

Vraag de kinderen of zij Prinsjesdag weleens op televisie hebben gezien. Dat is elk jaar op de derde dinsdag in september. Dan leest de koningin de troonrede voor. Daarin staat hoe de regering het land wil besturen in het komende jaar en welke maatregelen daarvoor worden genomen, bijvoorbeeld hoeveel geld er naar scholen gaat.

Deel kopieën van werkblad 8.3 uit en leg uit wat de bedoeling is. Stel dat David in onze tijd koning van Nederland zou zijn en een troonrede zou houden. David zou dan vertellen hoe het land volgens God geregeerd zou moeten worden. Laat de kinderen hierover nadenken en punten en maatregelen opschrijven die volgens hen in de troonrede van koning David zouden passen. Wat zou er veranderd moeten worden, zodat we samen zouden kunnen leven zoals God dat wil?

5 minuten

Afsluiting

Laat een van de kinderen zijn of haar troonrede voorlezen, als koning David. Een grote stoel kan daarbij dienstdoen als 'troon'.

Blaas samen de waxinelichtjes en de grote kaars uit. Moedig de kinderen aan om werkblad 8.2 te bespreken met hun ouders of verzorgers.

Bedank de kinderen voor hun aanwezigheid en hun inzet. Tot de volgende keer!

BIJLAGEN

1. Werkblad 8.1 – Een goede koning
2. Werkblad 8.2 – Kijken naar het hart
3. Werkblad 8.3 – De troonrede van koning David